ORDET FRITT.

Alla Svenska Canada-Tidningens prenumeranter äro välkomna att yttra sig i denna afdelning. Följande regler ha vi emellertid sett oss nödsakade att uppställa: 1. Skrif endast på en sida af papperet och med bläck. 2. Skrif så tydligt, kortfattadt och på sak gående som möjligt. 3. Undvik hätska utfall mot olika tänkande. 4. Anonyma uppsatser publiceras ej. 5. För i denna afdelning gjorda uttalanden ikläder sig redaktionen intet som helst ansvar. — Red.

REDOVISNING.

Till förmån för Conrad Ahlgren ha influtit: från V. Anderson, Minburg, Alta., $3.00.

FRÅN CANWOOD, SASK.

Farmare rundt Canwood, se upp! Ett tidens tecken på att fläsket snart faller i pris är visst och säkert. Ty nu kunna de ej ha sina tomma lardpails inom hus längre. Nu börjar de att skylta på utsidan af husen härstädes. Alla som ha af de fyrfotade grymtarne att afyttra nu böra ta tillfället i akt. Olle.

ETT TACK.

Beder om plats i Ordet Fritt för nedanstående. Hjärtligt tack till de landsmän, som ihågkommit mig med 7 dollars som redovisats i denna tidning den 14 febr., samt ytterligare 2 dollars från landsmän i Saskatchewan. Äfven ett hjärtligt tack till Mrs. Anderson för hennes besvär och den tid hon fått offra för oss. Vänligen,

Mrs. Lina Nilsson och barnen.
92 Birch St., Port Arthur, Ont.

UR ETT BREF.

Jag var i Winnipeg sistl. nov. och för nöjes skull tittade jag in på eder expedition och betalade 10 cents för tidningen till årets slut för min fader, och nu vill han inte vara den förutan, och som min syster nu är på visit från Alberta, så knep jag äfven henne som prenumerant på eder tidning, och hoppas hon får den regelbundet sänd till sig.

Chas. Mickelson.
Marchwell, Sask.

Vi tacka hjärtligt för de nya prenumeranterna. Vi önskade, att alla ville följa Edert exempel. — Red.

BREF TILL MARCHWELL.

Jag beder ärade Red. att intaga nedanstående rader i Ordet Fritt. Jag får härmed frambära ett hjärtligt tack till alla svenskar omkring Marchwell som jag hade äran besöka, hvilket jag tyckte var trefligt. Det var precis som om man varit i gamla Sverige på besök hos gamla bekanta och vänner efter 8 års frånvaro. Det är många svenskar här rundt Marchwell och de se ut att trifvas bra. Det är riktigt trefligt att få begagna det svenska modersmålet, när man ej har några svenskar att tala till väster ut, nära Macklin, Sask. Jag har fått läsa Svenska Canada Tidningen och tycker mycket bra om den och sänder härmed en dollar som subskription för ett år.

Många hälsningar till tidningen och alla dess läsare, från

Mrs. L. Nelson.

UR ETT BREF.

Vi tycka om Svenska Canada-Tidningen nu. Den har verkligen förbättrat sig betydligt sedan ni öfvertog "regeringen". Hvad jag minst tycker om är "Ordet Fritt", som ju förstås är ett nödvändigt ondt i en amerikansk tidning. Ja, ibland verkar den rent äcklig. Dock förekommer uppfriskande bref ibland och de bästa och mest sakliga bref jag läst på länge förekommo i numret för den 7 febr. Vi ute i bygderna sätta värde på god literatur mera än hvad somliga tro, och den s. k. religionen som öfverklassen i Sverige så gärna ser serverad för arbetsklassen går inte så lätt i massorna som de i allmänhet tro. Jag kunde ha mycket mera att säga, men jag vill inte upptaga mera af eder dyrbara tid.

Högaktningsfullt,
Mrs. Wm. Blomdell.
R. R. No. 3, Tofield, Alta.

REDOVISNING OCH TACK.

Pine View, d. 17 febr. 1917.

Jag får bedja om en liten spalt i eder ärade tidning. Vi få nu sända vårt hjärtliga tack till alla som ha hjälpt oss i vår olycka. Jag skall här uppteckna alla namnen, särskild P. A. Lundkvist, som gjort denna insamling. Äfven få vi tacka för den hjälp som har kommit till oss genom E. O. Landin.

Mr och mrs A. Jansson.

Redovisning för insamling i Nord skaldistrikt af P. A. Lundkvist:

P. A. Lundkvist $1; G. H. Soli $1; E. Hammar $1; F. Ramqvist $1; C. M. Jernberg $1; G. Petterson $1; O. Petterson 25c; A. Petterson 25c; Mrs L. Anderson 50c; A. O. Salomonson $2.50; O. Brandström 50c; E. S. Erickson 50c; Erika Brandström 50c; O. Baldry $1; A. E. Norrby $1; J. Göranson $1; Göran Jonson 50c; Mr Arrton $1; E. O. Erickson $1; N. Skramstad $1; Erick O. Erickson $1; Erick Erickson 25c; Per Erickson $1; Måns Larson $1; Paul Larson $1; L. Larsón 25c; Ole Olson 50c; O. G. Lundkvist 25c; Erick Olson $1; Okänd 10c; E. Baldry $1. — Summa $25.35.

Redovisning för insamling i Nyland skoldistrikt, af E. P. Landin:

E. P. Landin $1; Olof Strindlund 50c; William Persson 25c; O. Strindlund 25c; Lars Olsson 50c; Karl Rydberg 25c; Olof Edström $1; Jonas Person 50c; L. A. Boman $1; W. Olson $1; A. Scholin 50c; J. Nyström $1; A. Forsberg 50c; J. Johansson $1; Nils Sällström 50c; O. L. Norrman 50c; Carl Almond 50c; J. A. Renberg 50c; Okänd 50c; Gks. Grushim $1; Hugo Anderstedt 50c; Karl Granberg $1; A. W. Halen $1; L. Strindlund $1; L. Strom 50c; Okänd 50c; Olof Olsson $1. — Summa $19.25.

REDOVISNING.

Red. af S. C. T.!

Undertecknad beder om plats i eder ärade tidning för redovisning öfver de medel som genom mig inkommit till hjälp åt familjen O. J. Englund.

Ernest Forsberg, $5; Eric Freed, $5; Nils Norgren $1; Oscar Oder $2 Sam Johnson $1; John Forsberg $5; W. Wicklund $2; C. Dahl $1; Carl Bergström $2; Avel Hamilton $1; Albert Norman $1; Axel J. Carlson $2; Eric Stranlund $2; E. Bergstrom $5; E. Ekberg $5; Hilmer Ekberg $5; S. Söderquist $1; Alfred Ekberg $5; N. Eklund $1; A. Friberg $5; E. W. Larson $1; Olof östlund 50c; J. N. Nordwald $1; C. Stranlund 50c; L. P. Johnson 50c; Oliver Simla 50c; Julius Simla 50c; N. P. C. Nilson $5; Sven Johnson $1; Ole Hanson 50c; Nels Forsbergs $5; E. N. Forsberg $2; A. Larson $1; P. J. Sellin $3; Pete Nelson $1; Rev. O. E. Olmon $2; Paul Johnson 50c; A. Lindblad $1; C. Ogren $1; Calver Bros. $5; Ole Moore 50c; S. Coulhard $1; W. G. Merrin $2; S. Tallafsen $1; Burnie & Abel $5; N. M. Livinstone $1; N. G. Necholson $1; G. Gooselaw $2; Ole Venas $1; Eli Jacobson $1; Rob. Necholson $1; John Bobman $1; W. Patterson $1; E. G. Crosswell 50c; H. Halstin 50c; E. Christofferson 50c; Eugen Christofferson 50c; Wm. Laing $1; H. Nystedt $1; A. Oslund $1; Pte. Stenberg 50c; Pte. Clements 50c; J. H. Nystedt 50c; D. Dawns 50c; H. Polson 50c; B. Forsberg 50c; S. P. Dixon $1.50; Swan Anderson $2; C. M. Bond $2; H. H. Williway $1; Otto Forsberg $1; John Flecke $1; J. Jacobson $1. — Summa $126.50.

Dubuc, Sask., d. 23 febr., 1917.
Ernest Forsberg.

REDOVISNING.

För kontant inkommit till familjen C. L. Lundgrens, Teulon, Man., från Eagle River, Ont., genom P. M. Meyer: C. Söderström, $1; C. Peterson, $1; S. Peterson, $2; J. O. Johnson, $1.

P. M. Meyer.

FRÅN STOCKHOLM, SASK.

På vänners begäran är det som vi denna gång låta höra ifrån oss. Det är icke brist på välsignelser som gjort att vi icke låtit höra af oss i S. C. T., det är fastmera emedan vi ej tagit oss tid därför. Vi ha sannerligen fått erfara att Jerusalem omhägnas af berg, och Herren omhägnar sitt folk, ifrån nu och till evig tid. Väl ha vi kommit till korta i många stycken, väl ha vi handlat obetänkt vid åtskilliga tillfällen, dock hitintill har Herren hulpit. Herren har beskyddt församlingen och bevarat sina barn. Under det senast flydda året ökades församlingen med tjugo nya medlemmar. Ett åttiotal ha bekänt sig få frid med Gud. Vi ha icke haft några bullrande väckelsemöten utan i stillhet ha de kommit på Herrens sida den ena efter den andre, och ännu har icke Guds ande vikit ifrån oss, ty verket går alltfort framåt.

Vi ha under året köpt kyrkoegendom och byggt kyrka värderad till omkring $1,500. Räkenskaperna för det flydda året uppgingo till i rundt tal $2,100. Om man tager i beräkning att vi lefva, som församling, sju mil från staden och att vi för två år sedan räknade omkring tolf medlemmar, och nu äro vi 48, så är det icke för mycket sagt, när vi säga att Gud har gjort under ibland oss. Vi ha under det närmast förflutna tolf månaderna haft många värdefulla besök, såsom prof. Lager, pastorerna Sundström, Hindorf, Runeman och br Norum samt fru Söderberg från Chicago. Dessutom ha vi varit mycket godt betjänade af br. Nordin som dog förliden november och af br. J. Nyström. Vår pastor Alf. Johnson vistas under vintern vid Brandon College, hvilket gör att den offentliga verksamheten delvis inskränkts. Han besöker oss dock hvarannan söndag och dessemellan göra vi hvad vi kunna att befordra verksamheten.

Å församlingens vägnar
A. H. Tranberg, kassör.

FRÅN HAMILTON, ONT.

Den 19 febr., 1917.

Det är nog så länge sedan något lästes i S. C. T. om våra goda stad, men om någon tror, att det ingenting händer här, då har han misstagit sig, ty vi ha den ena stora nyheten efter den andra, så att det är svårt för Toronto, "the suburb" af vår stiliga stad, att hinna med oss. Den har långt att gå ännu, ty först af allt ha vi med oss den nu fyra år gamla logen Midnattssolen 242 af Vasa Orden of America. Och fast Toronto har minst tre gånger så många landsmän, har det ännu ej kommit så långt framåt på upplysningens område, att kunna få en loge. På tal om upplysning, så är Hamilton en af de mest upplysta städer på kontinenten, och billigt är det här, ty vi ha det stora Hydrobolaget som nu slagit ner sina priser igen, då allt annat går upp. Vi ha Cattaract Power co. och naturlig gas, 45c. pr 1000 fot, utom att vi ha vattengas för 90c. tusen, och då är det ej att undra på att vi ha 425 olika fabriker här nu, en del af dessa gå med upp till $10,000,000.00 kapital — inga vanliga bärplockareaffärer.

Härom dagen stötte en spårvagn emot ett af "double leader" två lokomotiv draget godståg och körde desamma in sidovägen in i stationen. Lycka i olyckan var att ej många skadades och ingen dödades, men det är ett annat bevis på våra spårvagnars öfverlägsenhet mot Torontos, där en liten Ford "perambulator" kan kasta en spårvagn i diket.

Skandinavisk gudstjänst ha vi så regelbundet "som solen går upp i Karlstad", hvar tredje fredags afton nu i Metodistkyrkan å Sandford ave. och Barton st., E. Vi började en i Toronto, men den dog i brist på uppmuntran. Troligen kan man draga den slutsatsen, att våra landsmän ej få tid att gå i kyrkan där. Eller skämmas de för sitt modersmål?

Godt om arbete finnes det här, fattas bara, att vi hade mera af de våra här. Stor efterfrågan på svenska flickor.

I vänlighet,
Stanley Fobenson.

FRÅN FAVEL, ONT.

Herr Red. af S. C. T.!

Var god och gif mig plats i eder tidning för ett meddelande till homesteaders i västern. Jag skulle önska taga 160 acres land på en god plats där man kan få homestead. Jag skulle äfven önska att få köpa lika mycket intill homesteadet direkt från regeringen. Nu vänder jag mig till svenskarna som hafva land eller de som ha tagit homestead, ty ni veta ju huru landet är, hvad som produceras och hurudan jorden är i det hela. Och önskar jag att någon vill hafva godheten att gifva mig upplysningar om allt möjligt. Lonely Bachelor från Yates, Alta., var god och tillskrif mig, och tala om allt möjligt rörande homestead i din närhet. Om det är någon svensk som har homestead i närheten af Peace River, så var god och tillskrif mig och gif fakta. Jag har nu gått och arbetat på järnvägen i 4 a 5 år, och jag skulle ha lust att försöka mig på farmning. Om någon svensk vill vara god och tillskrifva mig och uppriktigt omtala förhållandena, så blir jag eder mycket tacksam, samt tala om hur långt jag kan gå med G. T. P. järnvägen för att bese landet, ty på denna järnväg kan jag få fri biljett från kust till kust. Med hopp om svar från homesteaders, slutar jag mitt bref för denna gång, med hälsningar till alla S. C. T:s läsare och läsarinnor. Adress:

C. A. Olson.
Favel, via Sioux Lookout, Ont.

P. S. — Till sist vill jag säga några ord om vår Svenska Canada-Tidning. Jag har varit prenumerant på S. C. T. i 2 år, detta är det tredje. Jag är mycket nöjd med tidningen. För ett år var jag i skuld till S. C. T., och det nästan skäms jag för att tala om, och jag måste säga att det var bara liknöjdhet att jag inte sände mitt strå till stacken. Ty hvad summan angår, så är den så liten, att den spelar alls ingen roll. Jag tycker bättre om tidningen nu än jag gjorde för endast ett år sedan, ty nu ser jag verkligen att S. C. T. står öfver kriget på båda sidor. Orädd och nästan radikal på många andra sätt, vaken samt frisinnad i allt.

Hoppas att mina första rader segla förbi papperskorgen.

önskar redaktionen för S. C. T. all framgång. — D. S.

TIDEN FÖRÄNDRAS.

Northwood, febr. 24, 1917.

Herr Red. af S. C. T.!

Jag får be om en liten plats i eder goda tidning. Jag är ej någon tidningsskrifvare. Det är första gången jag skall låta höra af mig i Ordet Fritt. Jag var på ett möte hos Petter Johnson för en liten tid sedan. Jag kommer ej ihåg det rätta namnet just nu, men det var ett riktigt uppfriskande möte. Vi skulle rösta på ett och annat, men det gick krångligt till, innan vi alla fick rösträtt. Men snart når jag målet till den höga åldern af tjugoett år, och då hjälper det ej om kungen i Sverige säger nej. Rösträtt skall vi alla ha, om det skall gå rättvist till här i världen, och glada skola alla vara, liksom jag. Det är sorgligt ibland men det räcker ej så länge förrän jag är glad igen. Upp med humöret, goda vänner, så skall vi ej gå och dra på sura miner! Tag din ovän om halsen och säg liksom gubben och gumman, sedan de grälat en stund: "Vill du förlåta mig, min kära, dyra vän?" Ibland blir jag förargad på kattan och gifver henne stryk, men sedan det har varit en liten stund, så börjar jag ångra mig. Kanske jag var nog så stygg mot henne. Då tager jag kattan i min famn och smeker henne. Då bli vi goda vänner igen. Så skulle folk göra. Tänk hur roligt det skulle bli! Jag tror ej att det här är samma Northwood som har varit förr i tiden. Men tiden förändras och folket med. Jag minns de tre första åren vi bodde här, hur roligt vi hade det tillsammans. Vi voro ej så många på den tiden, men trefligt var det ändå, vi gick tillsammans på lediga stunder och tog en svängom. Söndagsskola hvarje söndag, och både gamla och unga gick dit. Jag och en annan flicka gick också och lärde oss läsa Guds ord. Vi voro ju större än de andra barnen, så det var hårdt för skolläraren att hålla ordning på oss. På första barnfästen fick jag ej vara med, ty jag reste bort innan den skulle bli, men de kommo ändå ihåg sitt skolbarn, fast jag var borta, och sparade en liten julpresent och en candypåse. Presenten har jag kvar såsom till ett minne sedan barndomstiden. Men nu är det annat. Ja, som jag hade en gryta så stor så allt kunde få plats i den, så skulle jag koka och röra allt tillsammans med en träpinne liksom jag brukar göra när jag kokar kaffe ibland, när det blir större högtidsfäster.

Jag tror mitt bref börjar att bli allt för långt, kanske det kommer i papperskorgen. Så jag får sluta för denna gång. Vänligen

En Northwoodbo.

CANADAS SKANDINAVER OCH KRIGET.

Den 26 febr., 1917.

I dessa orostider, och isynnerhet nu, då äfven Förenta Staterna efter allt att döma kommer att ryckas med i världskriget, torde våra landsmän vara intresserade att veta, i hvad mån Canadas skandinaver delta i detsamma.

Såsom äkta afkomlingar af våra förfäder, Vikingarna, kan man ej tänka sig, att ett krig sådant som detta, hvilket nu rasar i Europa, kunde pågå, utan att skandinaverna på ett eller annat sätt skulle delta däri.

Flera tusen skandinaver, enligt statistiska uppgifter sex tusen, ingingo vid krigets utbrott som frivilliga i olika regementen öfver hela Canada. Då emellertid detta antal var som en droppe i hafvet jämfördt med de tusental af brittisk härkomst, som slöto sig till fanorna, började man tänka öfver situationen: "Hvad kunna skandinaverna göra för att visa sig sannt patriotiska och på samma gång vinna ett namn, värdt afkomlingarna af forntidens ädlaste ätter?" Att bilda ett självständigt, skandinaviskt regemente ansågs allmänt som det bästa sättet att visa våra patriotiska känslor. Man ansåg, att ett regemente, hvars manskap var uppbragt uteslutande bland vårt folk, med skandinaviskt befäl, måste ovillkorligt erkännas af Canadas befolkning som ett oförnekligt bevis på en patriotism som otvifvelaktigt besjälar majoriteten af skandinaverna i Canada. Men vi kände äfven, att vi hade plikter mot oss själfva, såväl som mot vårt nya fosterland, och att vi, minst af alla, kunde beskyllas för att i farans stund lämna våra nya bröder i sticket.

Det första regementet som bildades var den 197de bataljonen, eller som den äfven kallades, "Vikingarne". Regementschefen utsågs, han utgaf sig att vara af dansk börd, och åtskilliga officerare af skandinavisk härkomst utnämndes. Efter hand kom man emellertid underfund med, att chefen ej hade det minsta anspråk på skandinavisk börd, och då han bröt alla löften, som gifvits före hans utnämning, steg oviljan mot detta regemente till den grad, att knappast en skandinav kunde förmås att ingå i detsamma.

Följden blef naturligtvis ett totalt fiasko, och i januari detta år upplöstes bataljonen och sändes till England som förstärkning.

Kort efter man hade kommit på det klara med, att den 197de bataljonen ej kunde kallas "skandinavisk" började man att ifra för en ny sådan, och i mars förra året bildades den 223dje bataljonen, "Canadian-Scandinavians". Detta regemente är helt och hållet skandinaviskt. Ett misstag begicks likväl i valet af chef, då kapten Albrechtsen befordrades till öfverstelöjtnant och chef. Då han visade sig absolut odugligt som officer och chef gjordes processen kort. Han afgick från befälet för någon tid sedan.

Hans efterträdare, kapten Hannes Marino Hannesson, isländare till börden och en af Winnipegs ledande jurister, har förstått att vinna skandinaverna och dessutom, hvilket kanske är viktigare än allt annat, sina underordnades fulla förtroende. Kapten Hannessons första uppgift var att omorganisera regementet, dess fonder och värfningssätt. Detta har han så godt som fullkomligt fullbordat redan efter endast några veckors kommando, och oaktadt han ännu behöfver ifråga 200 man för att komma upp till full styrka, känner han sig fullt öfvertygad om, att skandinavernas pliktkänsla kommer att förminska detta hinder till ett minimum, och att, när våren kommer, Canadas skandinaver, under flygande fanor och klingande spel, kommer att aftåga, för att i främmande länder göra sitt och sina förfäders namn äradt, aktadt och odödligt.

Pirre.

FRÅN EDBERG, ALTA.

Den 28 febr.

Jag såg i Ordet Fritt för den 14 feb. under öfverskriften "Gudsförnekaren vacklar" bland annat: "Vidare erkännes nog att bibelns lära om Gud är ganska tillvriden och dess lära om mänsklighetens slutliga tillvaro är helt annat än tillfredsställande". Jag tycker att den kunde icke vara mera tillfredsställande än den är, "ty så älskade Gud världen, att han utgaf sin ende son på det att hvar och en som tror på honom icke skall förgås, utan få evigt lif". Men äro vi ogudaktiga och gudsförsmädare, då hafva vi inga ljusa framtidsutsikter. Därför hyllen Seneu, medan han är på vägen, ty snart skall hans vrede begynna att bränna. Om den vördnad och aktning som vi böra hafva för bibeln vill jag här ta en bit ur Luthers förord till bibeln: "Och skall i förstone hvar och en god kristen häruti vara förmanad och varnad, att han icke stöter eller förargar sig på de enfaldigas tal och historier, som hon här ofta varder förnimmandes: utan tviflar intet däruppå att ehuru slätt och enfaldigt det synes, som häruti skrifvet är, så är det dock alltsammans dens högsta Guds majestäts makts och vishets ord, verk och domar och bedrift; ty denna är den skrift som alla visa och kloka göra till dårar, och står dem allena öppen som enfaldige och simple äro, såsom Kristus säger i Mat. 11: Därföre skall du låta ditt eget sinne härom fara, och hålla denna skrift för den allra högsta och ädlaste helgedom; och låt dig tycka att du här funnit hafver den skatt, hvilkens värde och dyrbarhet ingen människa någonsin kan tillfyllest begripa eller mäta; på det du må finna den sanskyldiga visheten som Gud så slätt och enfaldeliga här föregifver, till att bryta och nedslå allt högmod; här varder du finnandes de lindakläden och den krubba där Kristus uti ligger, dit ängelen ock visar herdarna; lindakläderna äro väl ringa och slätt; men en skatt Kristus som häruti ligger är dyr."

S. M. Johnson.

SVAR TILL MRS. AULEEN.

Parson, B. C., Feb. 22, 1917.

Red. af S. C. T.!

Undertecknad anhåller om plats i Ordet Fritt för några ord till den boklärda mrs. Auleen. Ni är i alla fall lycklig, mrs. Auleen, som nu kan öfvertyga er själf åtminstone, att ni är i det bästa land i världen — det är ju "all right", men att beprisa den engelska regeringen för det fria land, som en utländing erhåller här i Canada, skulle ni hålla mera för er själf, och inte sjunga ut det i en tidning. Det är icke alls den engelska regeringen, som man kan tacka för detta fria land, utan det är landets oerhörda storlek och lilla befolkning, som vi ha att tacka för det fria landet. Engelska regeringen borde vara lika mycket tacksam mot oss utländingar, som vill komma hit och bryta vildmarken, som vi att vara emot regeringen för det fria land vi få! Hvad skulle Canada vara för stort värde till England, om det ej alls funnits någon befolkning här?

Ni torde visst med edert myckna bokvett veta det förut, men jag vill lika väl nämna det, att äfven Sverige hade land upplåtet för nybyggare — nämligen utländingar. Ni vet väl att det var en stor mängd finländare, som inflyttade till Sverige under 15- och 1600-talet med tillåtelse att upptaga nybyggen på kronans skogsmarker, och den nybyggarelag som har varit i Sverige öfverträffade Canadas, därigenom att ju mera man arbetade där, desto mera land blef man ägare af vid skattelösningen. Om ni nu föreställer oss Canada om en 4- eller 500 år hädanefter, så kanhända det här ej är så mycket landt att få, eller särskildt om England skall vara i krig mycket och Canada skall betala krigsomkostnaderna med sitt nybyggareland. Som det nu låter om detta krig.

Ni säger Förenta Staterna har ju också dylika land som Canada, men det lär erhållas endast med mycket bråk i detta frihetens land. Detta är nu något som jag ej vill diskutera med eder om, emedan jag aldrig varit där och försökt att få något hörn af det, men så mycket tror jag mig veta om U. S. A., att utländingar äro fullt lika mycket aktade af Onkel Sam som af den engelska demokratien. Detta ser vi tydligast på, att det är flera utlänningar som håller förtroendeposter i U. S. A. än i Canada. Om det nu är så, att alla boklärda utländingar gå till U. S. A. och alla dumhufvuden hit till Canada, vet jag då ej, men så mycket vet jag, att till en förtroendepost i Canada fordras det en engelsman, sak samma huru han sköter sitt kall. Han kan ju i ålla fall roffa till sig några tusen dollars, och blir det då för hett för honom, så kan han väl komma hem till England. Under dess vingar och skydd kan intet ondt vederfaras honom! En utländing skall i alla fall arbeta, och det tyngsta arbetet ändå, nästan det samma huru hjärnan och bokvettet är hos honom. När ni nu tar pennan för att plugga i mig litet mera bokvett, så behöfver ni ej undra och spörja som med O. S. N. hvad han heter och hvar han bor, för mitt namn är

O. Berg,
Parson P. O., B. C.

Vi förklarade visserligen i förra numret af S. C. T. diskussionen med mrs Auleen afslutad. Men som insändaren härofvan tydligen var afsänd, innan förf. kunde ha reda på detta, ansågo vi det endast vara förenadt med fair play att intaga den. Härmed förklaras emellertid denna diskussion absolut vara afslutad af skäl, som vi uppgåfvo i förra numret. — Red.

SOCIALISM OCH RELIGION.

Många omdömen får man höra och vara föremål för, då man kastar sig in i kampen för rätt och rättfärdighet, eller intrasserar sig i att "rätt och rättvisa skall skipas bland de lidande på jorden". Bland andra åsikter som göra sig gällande är den: att en kristen, och i synnerhet en "Kristi tjänare" borde icke beblanda sig med de så kallade "ogudaktiga" i deras reformsträfvanden, utan hålla sig skild från dem. Deras motiver och sträfvanden och kamp är "ohelig och besmittad" naturligtvis. Och din evangeliska verksamhet har ingenting gemensamt med arbetarerörelsens reformverksamhet. Huru djupt inrotad denna föreställning är, blir man igen och igen påmind om. Mötte härom dagen en person — s. k. evangelii förkunnare till och med — som påstod för exempel att socialismen och kristendomen hade ingenting att göra med hvarandra. Och han skulle önska att se den man som kunde visa någon samstämmighet mellan dem. Mannen ifråga var naturligtvis en antagonist emot socialismen på grund af den föreställningen, att den är "Anti-Kristisk", och att många af socialismens representanter äro fritänkare. Ja, somliga ateister. Å andra sidan gifves det också en hel del socialister som hålla före, att religion eller kristendom och socialismen äro oförenliga. Naturligtvis menar båda sidorna kristendomen såsom den tolkas och demonstreras af kyrkorna och prästerskapet i allmänhet. Och å andra sidan socialismen såsom den tolkas af den ultra radikala materiella riktningen, hvilka framhålla att socialismen är en ekonomisk rörelse, både till sitt ursprung såväl som mål. Att båda dessa ytterligheter skulle vara eniga om socialismens och kristendomen är ej att undra på. Och från sin synpunkt sedt hafva de delvis skäl för sin slutsats. Men om det "glada budskapet" eller evangelium afser "frälsning från allt ondt" och upprättandet af ett Guds rike, eller rättfärdighetens rike på jorden, då kan det hända att socialismen har mycket att göra med realisationen af det "glada budskapets" realisation eller genomförande i praktiken. Om socialismen har blott med "smör- och brödfrågan" att göra (hvilket den icke har) så står den dock i nära förbindelse med Kristi lära och mission, som afsåg att de törstande skulle få dryck, de hungrande bli mättade, de fångna och bundna fria, de okunniga upplysta, de låga, arma och ringa upphöjda, och de mäktiga störtade från sina troner, samt genomförandet af broderskapets utjämnande ideal. Med andra ord: "Skipandet af rätt och rättvisa på jorden, omintetgörandet af militär och mammonsväldet" m. m. Naturligtvis den otillfredsställande tolkning och demonstration af Kristi lära, som kyrkan i många fall har bjudit mänskligheten på, har ju ledt till att "Guds rike har blifvit fullt af förargelser och dem som göra orätt" i stort sedt, hafva dessa element blifvit de rådande. Därför säger en af profeterna, att det vore bättre att man stängde dörrarna till Guds hus, än att man skulle fortsätta och frambära offer på Herrens altare förgäfves. Eller "hvad har mina älskade att göra i mitt hus, då så många göra hvad fördärfligt är". Därför skall domen gå öfver kristenheten. Jerusalem skall genomletas med lyktor, Sion rensas med lutsalt och "renas med rättens och reningens anda". Då detta är skett kan det hända att socialisterna få en annan tanke om kristendomen och dess mål. Som den nu är så kan man icke vänta annat än ofördelaktiga omdömen. Dock, om de kristna ha svikit sin höga bekännelse, så har också socialisterna gjort det, så man kan gärna skaka hand med hvarandra, så långt ha båda i mångt och mycket missrepresenterat sina grundsatser och sitt program. "Därför bör man icke så mycket förebrå någon bland ditt folk eller klandra någon, som man bör gå till rätta med prästen", de ledande, ty dessa ledare hafva fört dig vilse, de hafva svikit och snafvat och blifvit ett "nät och en snara" med få undantag. Detta gäller både kyrkan och socialismen och nationerna.

N. J. L. Bergen.
Ferintosh, i februari, 1917.

NÅGRA FÖRESTÄLLNINGAR OCH VÄDJAN.

Det är önskvärdt att menige man har tillfälle att framställa sina känslor, sin öfvertygelse och sina önskningar. Ett sådant tillfälle gifves i Ordet Fritt. Men friheten kan missbrukas; då den kränker andras rätt blir den laglöshet; då den våldför sig på dygden blir den ett brott.

Med anledning af en del skrifvelser i flera föregående nummer af denna tidning, men särskildt med anledning af ett stycke i numret för den 14 febr., ber jag att få säga några ord.

Det synes vara en stor benägenhet att syssla med ämnen, som ingen förstår och som icke kunna begripas. Man bemödar sig att utesluta bibelns Gud ur skapelsehistorien, och framställa den så förnuftigt, att tron skall vara öfverflödig. Detta resonerande har alltså sin bärkraft i fiendtlighet emot kristendomen och afser att underminera bibelns trovärdighet.

Om dessa små filosofer studerat frågan icke blott från otrons synpunkt utan äfven från trons, skulle deras tankar i detta djupa ämne få annan form och annan färg, bli ljusare och vackrare. I den riktning de nu gå, äro de onyttiga och värdelösa. De åstadkomma intet godt, de förädla ingen människas tänkesätt och göra ej intryck, som kunna återspeglas i ljufvare drömmar. De äro ett oädelt nedbrytningssträfvande. Därför måste man befara att det är en draksådd, som frambringar sitt yngel — odjursgestalter, vämjeliga karikatyrer.

Det onyttiga och ovärdiga kan göra obotlig skada. Om meniga man vore befäst i sanningen, den sanning, som trots trehundraårig blodig förföljelse, då svärdsklingor brötos mot den, då eld, gissel, tortyr och vilddjur användes mot kristendomens bekännare vid början af dess segertåg bland folkslagen; trots väldiga andars häftiga anfall med djupsinnigt vetenskapliga(?) hypoteser de tre sista århundradena, icke kunnat rubbas, då begränsades skadan till en tillfällig förargelse.

Den besinningslöse kan så vind, utan att tänka på hur det skall kännas, då han måste skörda oväder. Han kan gäckas med Gud, utan att tänka på hvad domen skall blifva för honom, då han måste träda fram inför den, som icke låter gäcka sig. Kan människan icke undfly döden, hur skall hon då kunna tänka sig möjligheten att undfly Gud, som är starkare än döden?

Gudsfruktan har aldrig gjort någon människa skada, aldrig sänkt hennes människovärde, aldrig förringat hennes gagnelighet, hennes förstånd inskränkes icke däraf, hennes hjärtevärme har icke afkylts, hennes mod och kraft har icke veknat, och blicken har icke fördunklats däraf. — Det är här fråga om sann, oskrymtad gudsfruktan. öfver hyckleriet har Guds ord uttalat förfärliga domar. Man måste misstänka att många, som häckla "skenhelighet", icke förstå hvarom de tala, eller ock äro de själfva icke ärliga.

Det finnes i historien intet hjältemod, som kan jämnställas med gudsmänniskornas troskraft. Den unge "söndagsskolsinnade" David gick frimodigt emot den smädande jätten Goliat och slog honom. Den fångne judasonen Daniel vågade trotsa hela det babyloniska rikets enhärskarvälde så väl som glupska lejons gap och han kom icke på skam. (Huru skulle icke i dessa dagar de "frisinnades" hop hånle åt en så beskaffad person, äfven fastän han icke hade det förfärliga felet att vara präst! — hvars enda fel vore hans gudsfruktan, hans förakt för den modärna lifsåskådningen, i allt annat inte sämre än vanligt folk, som alls inte hånas). Den kroppssvage Paulus uthärdade ett långt, ytterst pröfvosamt missionsarbete och blottställde sig därunder oupphörligen för vanära och döden för att förkunna det evangelium, som var de stolta en förargelse och de visa en galenskap, och hans gärning äger bestånd intill tidens slut. Den fattige tiggarmunken, Martin Luther, spikade upp en del teser på slottskyrkan i Wittenberg, hvilket brakte öfver honom påfvens bann och kejsarens vrede, men han löste ett folk ifrån tusenårig förvillelse, ifrån järnhårdt samvetstvång och från vidskepelsens nattmara. Dessa exempel kunde mångfaldigas. Tidningens läsare torde vara icke alldeles främmande för Ebr. 11 kapitel och kyrkans historia.

Fastän det lallande frisinnet är hardt när lika gammalt som det onda själft, har det aldrig frambragt något nyttigare än "Babelstorn".

Hvarför då allt detta jamande öfver dem, som vilja hålla sig vid bibelordet, tro på Gud och öfva kristliga dygder? Hvarför skall en annars förståndig människa söka göra den osanningen gällande att svordomsfri, sedesam och kristlig literatur är idel "pjunkig söndagsskolliteratur"? Och är det så säkert att all söndagsskolliteratur är pjunkig? Är t. ex. Luthers katekes och vår bibliska historia pjunkig literatur? Jag vågar tro att nittionio procent af denna tidnings läsare betrakta den antydda framställningen såsom ytterligt pjunk och pladder.

Hvilken människa, klåpare, naturforskare eller filosof, vet någonting om tillkomsten af universum, af människan eller om tiden och evigheten? Visst har än en och än en annan försökt att på slutledningens väg få en förnuftig och exakt kunskap om denna världs upprinnelse, men hela systemet har bygts på synbart antagliga hypoteser, och dessa ha icke kunnat konstateras. Innan en hop lystna människor lyckats någorlunda tillägna sig den nya läran, framträder en annan, kanske skarpare eller blott annorlunda begåfvad tänkare, som kan se saken från en annan synpunkt, uppställa nya grundsatser, kullkastande föregående antaganden, och bygger så ett system på de förras ruiner, eller vid sidan af dem.

Hvem tror nu längre på den judiske holländaren Spinozas (1632—1677) panteistiska saga? När tysken Hegel hundra år senare (1770—1831) framträdde med förnuftet såsom ideal, så var panteismen satt åt sidan. I hälarne på Hegel kom Schopenhauer (1788—1860) och ref ned de höga idealen med sin ytterliga pessimism: Allt i världen och i lifvet är väsentligt ondt. Denna dystra filosofi gjorde ej tillfyllest. Ernst Haeckel (1834—) har en helt annan syn på tingen. Med materien såsom urämne bygger han ett för sina företrädare främmande filosofiskt skapelsesystem. Men herrarne må inte tro, att Haeckel sagt det sista eller rätta ordet i den stora skapelsefrågan. Engelsmannen Charles Darwin (1809—1882) var en stor naturalist, han studerade mycket noga djurens art och lif, och insåg slutligen till sin egen fullkomliga tillfredsställelse, att apan var människans stamfader. Och hundra tusental frisinnade herrar och damer skyndade att omfatta denna så naturliga och pikanta lära (de måste ju följa med sin tid, de måste vara moderna!). Hvem kan förbjuda dem det? Tycka de om sällskapet, må de gärna, så länge de gitta, sitta på fjollarnes och apornas bänk. Men Darwins lära om arternas uppkomst har länge sedan fått dödsstöten. — Äfven här kunde exemplen mångfaldigas, och de angifna kunde och kanske borde fullständigare behandlas. Men det är tröttande för de flesta af tidningens läsare, och möjligen vore det lönlös möda.

Under alla dessa växlingar i det mänskliga vetandets lilla värld står den heliga urkundens majestätiska skapelsehistoria absolut orubbad. Den är icke bygd på hypoteser. Den är en enkel och tilltalande berättelse om hvad som hände innan den första morgonrodnaden bröt fram samt om de allmaktsverk, som var för sig omslöte ett stycke evighet, "då jorden byter om gestalt, såsom leret för signetringen, och allt framträder såsom i ny dräkt". Den berättelsen är det första ordet och blir det sista i detta omätliga spörsmål. Dess enkelhet är sublim och barnen tillika med alla olärda kunna fatta den, då däremot filosofernas ursprungslära är så invecklad, så gräsligt lärd, att blott de filosofiskt anlagda och utbildade få (en hand full människor) skulle förmå draga nytta däraf.

Filosoferna söka väl sanningen i naturen, i dess former och lagar. Men naturens bok är ännu icke helt öppnad och kan icke läsas ens af den skarpaste snilleblick. Den store tyske astronomen Johannes Kerpler hyste det hopp, "att den dag skulle komma, då man skulle erkänna den rena, oförfalskade sanningen i naturens bok och i den heliga skrift och glädja sig öfver båda uppenbarelsers öfverensstämmelse." Och förr än det kommer till denna öfverensstämmelse skall intet filosofiskt system kunna hålla stånd. De äro såsom hus bygda på sanden, de stå till en tid, men falla för skyarnes starka strömdrag.

Dessa filosofer, som gått i härnad emot bibelns skapelselära, som sökt sin berömmelse i tviflet, ha gått miste om den gloria de kunde haft och säkert väntat sig. Tviflet är generande och sedligt bankrutt, tron är positiv och har gudagifven bärkraft. Människan är stor endast då, när hon är sann emot det högsta idealet, hennes Gud, skapare och konung. Då bygger hon sin värld icke på halmstrån, utan med hamradt guld.

Vi komma tillbaka till frågan. Hvarför skälla på de kristna? Det gifves blott ett svar: "Människorna älska mer mörkret än ljuset". De otrogna älska mörkrets gärningar. Därför äro de godtrogna som små barn, då de höra ett köttets evangelium förkunnas, eller en mot Guds uppenbarelse stridande teori om hvad det vara må; inga orimligheter, inga paradoxer och ingen ologiskhet stöta dem då, de förmå icke (oförmågan beror af oviljan) upptäcka det oegentliga, det löjliga eller det fatala. Deras tanklöshet och lättsinne göra dem odugliga att hålla tukt på egna tankar eller motstå begärelsernas makt. De älska icke sanningen, ty den dömer deras onda gärningar.

Icke länge sedan lästes i denna tidning en brinnande bön till alla, som hade behof af prästerligt bistånd särskildt med hänsyn till fullmakter, att skyndsamt inberätta till tidningens redaktion hvarje bristande tillmötesgående å prästens sida. Kanske denna ovanliga bön afsåg att i någon mån afhjälpa bristen på gripande spaltfyllnad, eller kanske den afsåg att låta den arma mänskligheten sent omsider bli upplyst om att där, 325 Logan ave., finnes en fri opartisk och absolut domstol för behandling af alla prästers förgripelser emot den individuella suveräniteten? Inga vittnen behöfvas och den anklagade skall icke rannsakas, den klagandes namn behöfver inte komma inför offentligheten, ty det förstås att han är finkänslig. Saken skall afgöras snabbt inför hela världen, ty "325 Logan" vet på förhand att prästen är skyldig, och hans namn, heder och ära skall ingalunda skonar. O tempore, o mores!

Vi präster vilja icke le åt denna innovation, om vi kunna hjälpa det. Tydligt nog måste det finnas ugglor i mossen, men jag ämnar inte leta efter dem.

Ifrån en viss synvinkel torde det vara förklarligt, att en präst räknas till det värsta som finns, att ingen kan göra så mycket förtret för människorna som han, att ingen tar så liten hänsyn till deras känslor och tycken, önskningar och anspråk som han, till synes står han öfver alla och är oberoende af dem. Likväl — han är ett ombud för samhället för att tjäna dess högsta syften genom att göra gällande en konungs vilja, den högstes behag. Och därför: "Mig är det en ringa ting, att jag varder dömd af mänsklig lag"; i detta fall en självkonstitutionerad pappersdomstol. Har prästen klara papper, är han känd och betrodd af den "Gode herden, som gaf sitt lif för fåren", så oroas han icke mycket af hvad de ogudlige hålla honom för. Det småaktiga kältet är väl tråkigt, "but it's part of the days work". Det hörde till dagordningen i den gamla tiden, och det utför sin mission äfven i nutid. Ingen bör vänta frid ifrån ett håll, där ingen frid finnes. Men gent emot allt oförstående må också ställas detta: De som rätt lärt känna den trogne läraren, de som önska förstå honom för sin egen och för Herrens skull, de icke blott vörda utan älska honom.

Den s. k. drömmen, som förekom i ett föregående nummer var smärtsamt att läsa, och jag önskar att mina ögon aldrig fallit på det obyggliga stycket. Det är en studerad hädelse emot Gud. Och antingen nu redaktionen vill ta hänsyn därtill eller icke, så måste jag allvarligt protestera emot att så vederstygglig spya tryckes i S. C. T. Mycket smörja kan man visst få läsa i engelska tidningar, men aldrig än har jag sett något så rått som "En hemsk dröm". Det behöfves en svensk stackare, att begå denna mörkrets gärning, en affälling, som gifvit sig i den ondes våld. Vårt svenska folk i Canada kan omöjligen ha sjunkit till en så låg nivå, att dylika orena utgjutelser skulle falla det i smaken. Majoriteten fordrar säkerligen litet mera hyfsning i Ordet Fritt. Med sårade känslor och djupaste afsky kastar jag bort det tidningsnumret.

Skulle vårt svenska folks i Canada sedliga och intellektuella hållning bedömas enligt tankefoster, som spökat i tidningens spalter på sista tiden, skulle man nödgas befara, att det täres af andligt bleksot. Ord utan förstånd, ord som vränga sanningen i lögn, ord som upphöja lasten och kränka dygden, ord som fördunkla Guds råd.

Dårskapen, lik en yster kvinna, har satt sig på en stol högt uppe i staden och ropar: "Den som är fåkunnig, han komme hit". Och denne betänker icke, att där är skuggors hem, att hennes gäster bjudas till dödsrikets dalar.

Med dessa föreställningar har jag velat vädja till vårt svenska folks bättre känslor och rikta dess andliga sträfvan mot ädlare mål.

Högaktningsfullt,
P. A. Edquist.

Ja, det var mycket på en gång, det här!

Vi gifva pastor Edquist rätt i att mycket i Ordet Fritt ingalunda är Gudi behagligt. Men som författaren torde veta, så ikläder sig redaktionen intet ansvar för i den afdelningen gjorda uttalanden. Vi tro till den grad på yttrandefrihetens princip, att vi utöfva en mycket mild censur och ytterst sällan låta något åka i papperskorgen. Vi äro nämligen öfvertygade om att de flesta af våra läsare förstå att skilja agnarna från hvetet.

Vi anse det vara onödigt att i öfrigt orda om artikeln härofvan. De flesta — "nittionio procent af denna tidnings läsare" — förmå nog finna de humoristiska punkterna däri, vår hjälp förutan.

Vi vilja endast tillägga, att det högst ohemula utfallet mot de frisinnade ju är ganska typiskt från det hållet. Det är nämligen långt ifrån alla präster — svensk-amerikanska åtminstone (i Sverige har man i vida prästerliga kretsar kommit på bättre tankar) —, som vilja eller kunna förstå den nya tiden. Det är långt ifrån alla af dessa präster, som förmå skrifva så vidhjärtadt och tolerant som exempelvis pastor N. J. Thornquist i Edmonton, af hvilkens penna en artikel förekom i denna tidning af den 21 febr. Vi äro öfvertygade om att pastor Edquist genom det härofvan nämnda utfallet äfven begått en kapital dumhet, ty många svenskar skola nog säga som så: "Ja, bättre kunde man ju ej vänta af en präst". Det är förunderligt, att dessa herrar icke kunna eller vilja förstå, att frisinnet, liberalismen eller hur man nu vill benämna det, går segrande genom världen, icke minst den svenska världen, både i Sverige och härute. Sådan är nämligen tidsandan, och det tjänar till intet att söka sluta ögonen till för det faktum, att frisinnet ändock till sist är folkets, de stora massornas räddning i denna värld. Vi ha oss väl bekant, att det finnes vidhjärtade svensk-amerikanska präster, som inse detta och bekänna det. Men ännu återstå allt för många, som ej förstå, att det föga båtar, att det skadar deras egen sak att söka spjärna mot udden.

Har förf. aldrig reflekterat öfver att Jesus var den kanske mest frisinnade och radikale, som någonsin vandrat på vår jord. Det är ju ganska underligt att många af dem, som oftast föra hans namn på sina läppar, icke följa honom i detta stycke. Det är ett faktum, som ej kan förnekas, att man möter oftare verkliga Jesu efterföljare bland dem, som nämnas ogudaktige och världsmänniskor af dem, hvilka i tid och otid föra Jesu namn på sina läppar, än bland dem själfva. — Red.

KRÄFTA

och tumörer framgångsfullt behandlade (borttagna) utan knif eller smärta. Allt arbete garanteras. Kom eller efterskrif fri sanatoriebok.
DR. WILLIAMS SANATORIUM,
3023 University ave.,
Minneapolis, Minn.

EDMONTON ALTA.

DR. J. BOULANGER
Post Graduate från Paris och London sjukhus. F. d. Kirurg Misericordia Maternity, Montreal
Genito-Urinary Diseases Laboratorium
Kontor och bostad:
10011 Jasper Ave., Edmonton, Alta.
Nästa dörr till Yale Hotel
Telefon 1032.

JACKSON BROS.
Juvelerar- och guldsmedsaffär.
9962 Jasper Ave., East.
Speciellt uppmärksammas postorders.
Ur- och juvelreparationer.
Telefon 1747, Edmonton, Alta.

SPAR Sänd PÄNGAR Eder Order VINTERREALISATIONERNA
Mrs. I. Olsen äro i full sving här,
P. B. 1593. WINNIPEG, MAN.